

# Troje dzieci spłonęło żywcem

Rok XIII. Nr. 183

SOSNOWIEC, środa 6 lipca 1938 roku.

Cena numeru 10 groszy

## CENY OGŁOSZEŃ

za wiersz milime-  
trowy przed 1 loty  
w tekście 50 gr., za  
tekstem 40 gr. Ogło-  
szenia tabelarycz-  
ne 50 proc., a świą-  
teczne 25 proc. dro-  
żej. Drobne ogło-  
szenia po 10 groszy  
Dla poszukujących  
pracy 5 gr. za wy-  
raz. Najmniej 1 zł.  
Za zastrzeżenie miejsca  
dolicza się 25%.

# EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumera: wy-  
nosi miesięcznie

**zł. 2.-**

Adres Redakcji, Ad-  
ministracji i Dru-  
karni: Sosnowiec,  
ul. Teatralna 1-a

TELEFONY  
k. 6.16.92  
s. 6.14.97

104.247

KRAKÓW  
Biblioteka Jagiellońska  
sw. Anny 12

## ODDZIAŁY:

K I E L C E. Wesola 7 tel. 13-78; B E D Z I N. Sączewskiego Nr. 29; D A B R O W A. Sobieskiego.  
Jadwigi (róg Narutowicza); Z A W I E R C I E. ul. 3-go Maja 5, tel. 97; C Z E L A D Z. Rytmowska 31; G R O D Z I E C. ul. 1-a.

## Krwawy odwet Żydów w Palestynie za stracenie Ben-Jussufa

LONDYN, 5. 7. Mszcząc się za za-  
strzelenie kolonisty żydowskiego  
przez Arabów i za rozstrzelanie Ben  
Jussufa Żydzi palestyńscy podjęli we  
wszystkich miastach gwałtowną akcję  
dwetową przeciwko Arabom.

W ciągu tylko jednego dnia wczoraj-  
szego zabitych zostało w Jerozolimie i  
Jaffie 24 Arabów a 15 odniosło  
rany.

W Jerozolimie Żydzi rzucili bombę  
na autobus arabski. Trzech Arabów  
zginęło, a 7 zostało zranionych. Po-  
nadto w różnych miejscach Jerozolimy  
doszło do zamachów rewolwerowych.  
I tak w pobliżu konsulatu ame-  
rykańskiego postrzelony został jeden  
Arab, a dwaj zostali zabici w dzielni-  
cy żydowskiej.

Na granicy Jaffy i Tel-Awiwu te-  
roryści żydowscy zastrzelili dwu ro-  
botników arabskich, pracujących w  
niemieckiej fabryce.

W śródmieściu Jaffy z grupy sze-  
ściu Arabów, którzy zniwiedzeni zosta-  
li zasypani kulami rewolwerowymi,  
zmarło dwóch.

Na znak protestu przeciwko teroro-  
wi żydowskiemu sklepy i biura arab-  
skie w Jaffie zostały zamknięte. W  
mieście panuje podniecenie. Próby u-  
rządzenia demonstracji przeciw ży-  
dowskiej zostały przez policję stłumio-  
ne.

W Jaffie i Tel-Awiwie, a także w  
Jerozolimie, ogłoszono znów stan wy-  
jątkowy.

Partyzanci arabscy ze swej strony  
również wzmożli akcję zbrojną prze-  
ciw Żydom i Anglikom.

## Mussolini odwiedzi Prezydenta R. P. w Lovranie

Wczorajszy „Dobry Wieczór” w ko-  
respondencji własnej z Lovranu do-  
nosi, że za parę tygodni odwiedzą Pa-  
na Prezydenta R. P. w willi San Mi-  
chele w Lovranie szef rządu włoskie-  
go Benito Mussolini i minister spraw  
zagranicznych p. Ciano.

Grupa partyzantów napadła jedno-  
cześnie od strony syryjskiej i pale-  
styńskiej na zasieki z drutów kolcz-  
astych zbudowane na granicy syryj-  
skiej.

Zasieki zostały zniszczone na prze-  
strzeni 20 km.

Inny silny oddział arabski weing-  
nął w rejonie Tulkarem w zasadkę  
oddziału wojsk brytyjskich. Wywiza-

ła się zacięta walka, która mimo prze-  
wagi Anglików, dysponujących artyler-  
ią i samolotami, trwała cztery go-  
dziny.

Arabowie wycofali się następnie  
według przewidzianego planu, uno-  
sząc z sobą 7 zabitych i 23 rannych.  
Ilość ofiar po stronie angielskiej nie  
została podana do wiadomości publi-  
cznej.

W Faridaya 70 partyzantów arab-  
skich napadło na fermę rządową i spa-  
liło wszystkie jej zabudowania. Pod  
Tulkarem partyzanci zdobyli policyj-  
ny skład broni i zabrali 22 karabiny i  
dużą ilość amunicji.

Władze mandatowe aresztowały w  
ostatnich dniach 19 żydowskich rew-  
jżonistów, z czego 12 w Tel-Awiwie, a  
7 w Jerozolimie.

W dwóch żydowskich dzielnicach  
Jerozolimy ustawiono na koszt ludno-  
ści policyjne posterunki.

## Sesja nadzwyczajna Sejmu zakończy się w b. tygodniu

WARSZAWA, 5. 7. Nadzwyczajna  
sesja Sejmu zbliża się już ku swemu  
końcowi. W środę Sejm na plenar-  
nym posiedzeniu zajmie się wszystki-  
mi pozostałymi jeszcze do rozpatrze-  
nia ustawami, za wyjątkiem ustaw sa-  
morządowych. W czwartek zwołane be-  
dzie ponowne posiedzenie Sejmu, na  
którego porządku znajdują się wszyst-  
kie sprawy samorządowe rozpatrywa-  
ne w ostatniej sesji.

W razie, gdyby, jak przypuszczają  
zresztą, na czwartkowych posiedzeniu  
sprawy te nie zostały załatwione oia-

tecnie, zebrałyby się jeszcze raz Sejm  
w piątek, celem całkowitego wyczerpa-  
nia porządku obrad sesji nadzwyczaj-  
nej.

Przyszły tydzień poświęcony będzie  
obradom Senatu. Po tym zebrałyby się  
raz jeszcze Sejm dla rozpatrzenia e-  
wentualnych poprawek wprowadzo-  
nych przez Senat do sejmowego  
brzmienia ustaw. W ten sposób około  
20 bm. sesja nadzwyczajna dobiegnie  
końca na skutek wyczerpania porząd-  
ku obrad.

## Groźny pożar w Paryżu setki robotników bez dachu nad głową

PARYŻ, 5. 7. Wczoraj krótko przed  
północą wybuchł olbrzymi pożar w  
największej francuskiej fabryce kulis  
teatralnych w Boulogne pod Paryżem.  
Po 20 minutach od chwili zauwa-  
żenia ognia stały już w ogniu warszta-  
ty fabryczne na przestrzeni kilku ty-  
sięcy metrów kwadratowych.

Wobec groźnej sytuacji i możliwo-  
ści ogarnięcia przez płomienie całej  
dzielnicy, przybyły z Paryża liczne  
straże ogniowe. Walka z rozszalałym  
żywiołem była niezmierznie ciężka.  
Mimo, iż straż rozporządzała 30 pom-  
pami ogień począł przerzucać się na  
sąsiadujące z terenami fabrycznymi

domy i gmachy, w których mieszczą  
się mieszkania robotnicze.

Wśród mieszkańców wybuchła pa-  
nika. Kilka tysięcy robotników opu-  
ściło swe mieszkania. Niektórzy nie  
uratowali dosłownie nie ze swego mje-  
nia, pozostawiając je na pastwę pło-  
mieni.

Panika ogarnęła również tych, któ-  
rzy znajdowali się daleko od ośrodka  
pożaru. W strachu, że ogień strawi ca-  
łą dzielnicę, wynosili na ulice i poogie-  
szenie przewozili na odleglejsze miejsca  
nawet meble, rozbijając na placach o-  
bozy pod gołym niebem.

Po dwugodzinnej wyteżonej akcji  
ratunkowej zdołano zapobiec dalsze-  
mu rozszerzaniu się ognia, który  
objął już liczne domki robotnicze i  
pięć wielkich kamienic czynszowych.

Ofiar śmiertelnych w ludziach,  
jak dotychczas stwierdzono, nie ma —  
Bardzo wiele osób poważnie zatruty  
dymem podczas ratowania swego mje-  
nia, musiano odwieźć do szpitala. Stra-  
ty materialne są bardzo duże.

## DONIOSŁA KONFERENCJA w sprawie podniesienia gospodarczego ziem wschodnich

WARSZAWA, 5. 7. Dziś odbyła  
się w gmachu Ministerstwa Przemysłu  
i Handlu konferencja, poświęcona  
gospodarczemu podniesieniu ziem pół-  
nocno-wschodnich. Po powitaniu o-  
becnych, dłuższe przemówienie wygło-  
sił minister A. Roman, podkreślając  
ważność sprawy podniesienia gospo-  
darczego ziem północno-wschodnich.  
Następnie wygłosił referat dyrek-  
tor Departamentu Ministerstwa Skar-  
bu, W. Martin, który mówił na temat  
środków finansowych, asygnowanych

na inwestycje na ziemiach północno-  
wschodnich oraz o polityce podatko-  
wej i kredytowej.

Dyrektor Kaczmarekiewicz z Mini-  
sterstwa Komunikacji omówił proble-  
maty komunikacyjne ziem północno-  
wschodnich w świetle dążeń i  
sfer gospodarczych tych ziem.

Dyrektor Departamentu Minister-  
stwa Opieki Społecznej Zieliński omó-  
wił działalność tego Ministerstwa na  
obszarze ziem północno-wschodnich.

## Aresztowanie Dymitrowa Nowa czystka w Sowietach

LONDYN, 5. 7. Wczoraj obiegła  
Moskwę sensacyjna pogłoska o are-  
stowaniu słynnego komunisty Dymi-  
trowa.

Jak wiadomo Dymitrow swego  
czasu stanął przed sądem niemieckim  
w Berlinie oskarżony wraz z dwoma  
Bulgarami o podpalenie Reichstagu.

Po skazującym wyroku został w  
drodze wzajemnej wymiany odesłany

do Rosji Sowieckiej, gdzie w bardzo  
krótkim czasie zajął wybitne stano-  
wisko w partii.

Wpływy Dymitrowa wzrastają z  
dnia na dzień, był on poperstu prze-  
rządką Stalina i wraz z nim był na  
wszystkich uroczystościach partyj-  
nych.

Ostatnio jednak, na skutek niepo-

wodzeń Frontu Ludowego w Hiszpa-  
nii i we Francji, wpływy Dymitrowa  
poczęły maleć coraz bardziej. W za-  
danych sferach sowieckich mówiono  
coraz głośniejsze, że niepowodzenia  
Frontu Ludowego za granicą, należy  
przynosić nieudolności Dymitrowa i  
w związku z tym powstał projekt usu-  
nięcia go od sprawowania wszelkich  
godności.

HURLOWNIA  
PIWA TYSKIEGO  
W SOSNOWCU  
**A. STYKA**  
telef. 62-493  
Poleca z Browaru Książącego  
w Tychach  
słynne piwa  
JASNE  
CIEMNE KSIĄŻECIE  
KURACYJNE SŁODOWE  
Żądajcie wszędzie!!!



## Krwawe walki w Hiszpanii

# Powstańcy rozbili dwie brygady rządowe

SALAMANKA, 5.7. Komunikat powstańczy kwatery głównej: Na froncie Teruelu odparli wczoraj powstańcy wszystkie ataki nieprzyjacielskie i przeszli do przeciwnatarcia, zdobywając 7 km. terenu. Wojska rządowe stawiały zacięty opór, zmuszone jednak zostały do cofnięcia się po poniesieniu znacznych strat w ludziach i materiale wojennym.

Na stronę powstańczą przeszła znaczna liczba żołnierzy, a także i oficerów rządowych.

Na froncie castelońskim, na odcinku Tales, zajęły oddziały, dowodzone przez gen. Garcia Valino miejscowość Belnitandua, dotarły do rzeki Veo i zajęły szereg wyniosłości górskich, położonych na północ od brzegu tej rzeki. Na odcinku Bechi zajęli powstańcy miejscowość Artana wraz z klasztorem Santa Christina oraz miasteczko Castroborg.

Na odcinku przymorskim zdobyli powstańcy łańcuch górski Puntal.

Zapasy zdobytego na tych odcin-

kach przez powstańców materiału wojennego są bardzo znaczne. Rządowe brygady, 48-ma i 208-ma, zostały doszczętnie rozbite. Lotnictwo powstańcze bombardowało wczoraj koszarę w Tortosa oraz fabryki amunicji w Algemesi.

W nocy z poniedziałku na wtorek bombardowały samoloty powstańcze północne przedmieścia Barcelony. Ba-

dalona i San Adrian. Wyżądzone szkody są znaczne.

MADRYT, 5. 7. Komunikat ministerstwa obrony:

Na wszystkich odcinkach frontu wschodniego trwają zacięte walki. Miejscami udało się nieprzyjacielowi poprawić swe linie. Akeja ta jednak o kupiona została wielkimi z jego strony stratami.

## Zastraszający pochód pryszczycy

Najbardziej zagrożone woj. poznańskie

Według meldunków, nadesłanych do min. rolnictwa w okresie od 19 do 25 czerwca br. zarządy pryszczycy stwierdzono w 2623 miejscowościach na terenie całej Polski.

Według województw, nasilenie pryszczycy przedstawiało się następująco: woj. białostockie — 41 miejscowości,

kieleckie — 390 miejscowości, łódzkie — 340, pomorskie — 227, poznańskie — 1015, Śląsk — 193, woj. warszawskie — 208, wolińskie — 2 miejscowości.

W okresie sprawozdawczym pryszczycy zlikwidowano przez wybijcie wszystkich zwierząt gospodarskich tylko w jednej miejscowości, pryszczycy wygasa samorzutnie w 193 miejscowościach.

Tak więc na dzień 25 czerwca pryszczycy objętych było 2424 miejscowości, liczących razem 16.400 zagrod za kaźonych.

W porównaniu ze stanem z dnia 18 czerwca, kiedy to pryszczycy objęła 10.704 zagrody, zaraza ta rozszerzyła się na dalsze 5.696 zagrod, czyli o przeszło 56 proc.

## Zywe pochodnie na tratwie

w czasie wianków w Siemianowicach

W czasie urządzonych przez Ligę Morską i Kolonialną wianków na stawie kopalnianym w Siemianowicach, wydarzył się tragiczny wypadek.

Wieczorem wpuszczono na staw tratwę. Na tratwie ustawiono kilka sztucznych palm oraz rozpalono ognisko. Wokół ogniska tańczyło kilku przebrańców za urzeczonych robotników, których ciała wysmarowano

olejami i sadzą, z opakami z papieru. Kiedy tratwa wypłynęła na staw, muryści rozpoczęli dookoła ogniska tańce, które niesieły zakończyły się tragicznie.

W pewnej chwili prawdopodobnie pod wpływem wiatru zajęły się na kilku „murzynach” przepaski od ogniska. Buchnął płomień, który momentalnie objął wysmarowane ciała robotników.

## W telegraficznym skrócie

### KOBIETA W RZADZIE IRLANDZKIM

W Irlandji po raz pierwszy weszła w skład rządu kobieta. Jest nią P. Dehra Parker. Objęła ona funkcję podsekretarza stanu w irlandzkim ministerstwie oświaty. P. Dehra Parker należy do partii unionistów.

### GOEBBELS ZEZWOLIŁ ŻYDOM NA PRODUKCJĘ FILMÓW W BERLINIE

Ministerstwo propagandy w Berlinie zezwoliło Żydom na założenie żydowskiego towarzystwa produkcji filmowej pod warunkiem, że filmy będą dotyczyły tylko tematów żydowskich a głównie emigracji Żydów z Niemiec do Palestyny i na Madagaskar, a nadto, że aktorami, urzędnikami i robotnikami tych przedsiębiorstw będą sami Żydzi.

### PRAGA NIE MA PIENIĘDZY NA MASKI GAZOWE

Jak wiadomo, rząd czechosłowacki zarządził, że każdy obywatel musi być zaopatrzonej w maskę gazową. Niezamożnym polecono składać podania o przyznanie masek bezpłatnie. Podań wpłynęło przeszło 200.000, czyli że 20 proc. ludności Pragi jest za biedna na kupno maski.

Kilku z nich, którzy urwali pływać, rzuciło się do wody, tamych nie umiejących pływać wyratowano natychmiast.

Czterech z pośród tych ocalałych odniosło ciężkie poparzenia. Po pewnym czasie odtransportowano ich karetką pogotowia do szpitala hutniczego w Siemianowicach.

Byli to: 17-letni Bronisław Dulewski, 19-letni Herbert Wociniok, oraz Polesław Piędziak i Roman Janta. Najcięższym poparzeniem uległ Dulewski, który zmarł wśród strasznych męczarni.

Beznadziejny jest stan Wieratoka i Janty.

Jak słychać, rodzina Dulewskich wystąpiła na ze skargą o odszkodowanie z powodu tragicznej śmierci Bronisława Dulewskiego. Proces wykaże niewątpliwie, kto ponosi w tym wypadku winę.

## Zgon R. Starzyńskiego

DYREKTORA NACZELNEGO POLSKIEGO RADIA.

Wczoraj w nocy zmarł nagie na atak wrym serca, w wieku lat 48 sp. Roman Leon Starzyński, dyrektor naczelny Polskiego Radia.

Ze zgonem sp. Romana Starzyńskiego

ubywa postać o dużych zasługach i zasługach.

Mając za sobą piękną kartę służby żołnierskiej, pracując kolejno na odpowiedzialnych stanowiskach w urzędach państwowych, jako dyrektor PAT-a, jako szef gabinetu ministra poczt i telegrafów w końcu odznacza się wybitnymi zasługami w niezmierzonym ważnym dziedzicie radiofizjacji kraju i ogromnego rozwoju radia. W osobie sp. Romana Starzyńskiego ubywa dzielny żołnierz i rzutki organizator o wielkim zasięgu energii i wiedzy.

BOHDAN LEKSZYCKI

## POTWÓR

# BELLEVILLE'A

Powieść spirytystyczna.

Rzuciłem się do łóża starego Manuela. Handlarz diamentów leżał na wznak, dusząc się widocznie. Tępe jego odpychały beznadziejnie coś — coś niewidzialnego...

Psy wyły okropnie, murzyci wydawali okrzyki trwogi, leżąc bezradnie po schodach i korytarzach.

Wskoczyłem na łóżko, aby przyścisnąć go do siebie. Wtedy jednak ręce moje natrafiły na jakiś kształt, który — przyzwyczajony już do mojego odróżnionego kształtu, klęczącego na nierzach handlarza. Była uformowana jakby z przejrzystej szarej waty, a pięści moje wściekle spadały na jego plecy — natrafiały na słaby opór. Podobnego uczucia doznawałoby się zapewne, uderzając pięściami w wodę, nie — raczej w oliwę, w gęsty olej, w którym pływa wata, mnóstwo waty, przesiąkniętej tym ciężkim olejem...

Stary Manuelo znieruchomiał; ręce jego opadły beznadziejnie na postawie.

Wiedziałem, że nie umarł, że zemdlął tylko z przerażenia, bo oto dłonie, widmowe dłonie potwora oderwały się od jego szyi, usiłując dosięgnąć mojej...

Poczułem na gardle ucisk zimnych, przedziwnie miękkich palców. Szarpnąłem się gwałtownie, ale upiorna palce nie oderwały się od mojej szyi, przeciwnie — zacieśniły jeszcze chwyt. Rzuciłem się na potwora całym ciężarem i spadłem z łóżka, przygniatając go do podłogi. Jedną dłoń puściła moje gardło, lecz druga wpijała się w krtani. Brakowało mi już tchu i jak poszalały rwałem miękkie cielsko straszliwego wroga, rozstępujące się pod moimi ciosami.

Ręka potwora, dławiąca mnie, oderwała się i spadła na deski podłogi. Usłyszałem przerażający, dziki barkot nie mający w sobie nic ludzkiego — i ręka zjawy znowu połączyła się z ramieniem, poprostu przysroła.

Walczyłem zaciekle, młotając się po podłodze i roztrącając sprzęt. Nie

wiem, jak długo to trwało, lecz czułem, że uległem za chwilę. Potwór był słabszy ode mnie, ale siły jego były niespożyte; zdawał się nie odczuwać zmęczenia i podczas gdy ja walczyłem resztkami mocy, on wciąż jednakową zjadłością usiłował mnie zdławić...

Odrzucając jego rękę, uparczywie sięgającą mego gardła, przewróciłem kulawy stolik. Na podłogę spadł z brzękiem jakiś przedmiot. Był to starodawny nóż indyjski, pozostawiony przez od dawna już zmarłego poszukiwacza diamentów, sprzedającego Manuelowi zdobyte kamienie.

Pochwyliłem nóż i pożałem zadawać potworowi cios za ciosem, kłując i krając jego miękkie, flakowate cielsko. Ostra jak brzytew klinga cęła nieraz przez całą długość kadłuba i choć po jakimś czasie niekrywające rany zraszały się, przecież „upiór z Rio” słabł z każdą minutą. Ręce jego były coraz beznadziejniejsze, coraz bardziej wiotkie, wreszcie potwór, wydawszy dziwny odgłos, podobny do parsknięcia rozwścieczonego kota, wyrwał się z uścisku moich rąk...

Dopadłem go przy oknie, ale dłonie moje pochwyliły tylko coś nieuchwytne, coś prześlizgującego się przez palce jak woda a później przecięły samo powietrze i potwór zniknął, rozplynął się w mroku sypialni.

Opadłem ciężko na łóżko, na którym leżał wciąż jeszcze zemdlony handlarz diamentów. Przed oczami przebiegały mi czerwone i białe plątki

zdawało mi się, że i ja stracę przytomność.

— Co to było, Senor! — wykrztusił metys. — Dupa!

— Sztuczny chwytak... — odrzekł kłam machinalnie.

— Co?! — stęknął. — Sztuka? Nie! Carramba, przecież on żył!.. Widziałem jego ruchy, jego oczy... Chciałem strzelać, ale bałem się, że trafię w Senora...

Co on mówił!.. — myślałem z trudem. — Oczywiście!

— Widział pan jego oczy? — zapytałem, przezwyciężając straszliwe zmęczenie.

— Były straszne, Senor! Sam ozień, zielony i żółty... A twarz! Niby ludzka, ale rysy, choć zatarte, wyrażały złość i chytrość...

— Jak pan mógł dojechać to wszystko? Było przecież ciemno. Ja nie z tego nie widziałem.

— Bo pan walczył, Senor, twarzą w twarz. A ja stałem i tylko patrzyłem, nie wiedząc, co robić. Nigdy nie zapomnę tej okropnej gęby...

Przywrócony do przytomności stary Manuelo własnoręcznie wydobyl z ukrycia omszały gasiorek madery.

— Och, Senor! — mówił. — Jeszcze chwila i stałbym się naprawdę dziewięćdziesiątosiódmą ofiarą „upiora z Rio”!

Madera była bardzo stara i dobrą przywróciła mi siły przedziwnie, niż myślałem.

d. o. a.



## Wyścig zbrojeń

Wyścig zbrojeń morskich już się rozpoczął. Zawarty w Londynie dnia 25 marca 1936 roku, po długich i żmudnych pertraktacjach traktat morski, został zmieniony w jednym z najważniejszych swoich postanowień. Mianowicie w punkcie określającym maksymalny tonaż okrętów wojennych. Był on ustalony na 35 tysięcy ton. Wielkie mocarstwa morskie ściśle w ostatnich latach przestrzegały tej granicy. Rozstanie się z nią nie było rzeczą łatwą. Bowiem pomijając wszelkie względy pacyfistyczne, koszt budowy okrętów morskich jest tak wielki, że wyścig na tym polu musi prowadzić do katastrofalnych rezultatów finansowych. Stał właśnie ogólny dążenie do międzynarodowych ograniczeń. Traktat londyński nigdy nie był doniosłą zaporą w tej dziedzinie. Podpisu odmówiła Japonia. Jej też zbrojenia stały się przyczyną rewizji postanowień z przed dwóch lat. Jak wysoko te zbrojenia sięgają, czy istotnie przekroczyły granicę 35.000 ton, jakie są dalsze plany japońskie — wszystko to są pytania, na które brak oficjalnych odpowiedzi.

Japonia wychodzi z założenia, że ponieważ globalny tonaż jej okrętów wojennych jest niższy od tonażu angielskiego, lub amerykańskiego, musi ona zachowywać w tajemnicy swe plany. Przy dzisiejszej organizacji służby wywiadowczej trudno jest ukryć zupełnie budowę nowoczesnych kolosów morskich. To też opierając się na informacjach nieoficjalnych Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i Francja zwróciły się do Japonii o międzynarodowe wyjaśnienia. Japonia wyjątkowo odmówiła.

Po rozmowach trwających cały kwiecień, maj i czerwiec, sygnatariusze układu londyńskiego postanowili podnieść maksymalny tonaż z 35.000 na 45.000 ton. Jak widać z oświadczeń Quai d'Orsay, Francja stara się wszelkimi sposobami zapobiec jej decyzji. Głównie ze względów finansowych, które mają tak wielką wymowę, że Francja nie skorzysta z przysługującego jej obecnie prawa budowy silniejszych jednostek. Pozostanie przy dotychczasowych normach tak długo oczywiście, jak długo nie przekroczy ich żadne kontynentalne mocarstwo europejskie, to znaczy Włochy lub Niemcy.

Inaczej przeciwnie się ma sprawa z Anglią, a przede wszystkim z Ameryką, która jest główną przeciwniczką ograniczenia tonażu, jak wynika z komentarza londyńskiego „Timesa”. Fakt, że nowa granica została ustalona na 45.000 ton, co stanowi podniesienie o 30 proc., jest skutkiem jedynie odmowy przyjęcia niższej cyfry przez Stany Zjednoczone. Anglia wprawdzie nie ma zamiaru korzystać natychmiast z nowych postanowień. Rząd brytyjski podkreśla, że nie istnieje żadna rywalizacja morska między Imperium Brytyjskim a Stanami Zjednoczonymi. Czy tak jednak jest rzeczywiście? „Times” powiada: Każda wyższa granica tonażu przyjęta przez jakiegokolwiek mocarstwo, staje się niewątpliwie przykładem. Wyścig zbrojeń morskich taki, jaki istniał w 1914 roku, nie został jeszcze podjęty. Każde rozszerzenie ram tak cierpliwie przyjętych przed dwoma laty, zbliża niebezpieczeństwo tego wyścigu.

Podpisanie nowego protokołu zostało powitane z prawdziwym zadowoleniem nie tylko w Waszyngtonie. Na pierwszy ogień ma pójść, jak twierdzi admirał Leahy, budowa okrętów o tonażu około 42.000 ton. Potem nastąpią niewątpliwie dalsze zamówienia.

Przeciw komu są zwrócone te postanowienia? Odpowiedź jest tylko jedna: przeciw Japonii. Czyżby Stany obawiały się, że Japonia pochłonięta wojną w Chinach, mając stale

## Polskość naszego rzemiosła

# Niestęchana napaść „Ostlandu” na Polskę i rzemiosło polskie

Niemieckie pismo „Ostland”, wychodzące w Berlinie w niestęchanym sposobie zaatakowało polskie rzemiosło, zarzucając mu, iż na Międzynarodowej Wystawie w Berlinie wystawiło dzieła ręk niemieckich rzemieślników, a w dziełach swych nigdy nie było rdzenia polskim.

W związku z tym minister spraw wewnętrznych odebrał debiut pocztowy pismu „Ostland” i zakazało jego rozpowszechnianie w Polsce.

Atak niemieckiego pisma napotkał na należytą odpawę całej w kraju opinii.

Trzeba podkreślić, że na polu wytwórczości, będącej w dawnych wiekach wytwórczością wyłącznie rzemieślniczą, nie należeliśmy do narodu pionierów, ale też i mało posługiwaliśmy się rzemieślniczym kondotierstwem. Już od czasów Zygmunta, coraz mniej nazwisk niemieckich notuje rejestr rzemieślniczy państwa polskiego, a jak pisze Tadeusz Korzon od połowy VII wieku Rzeczpospolita była „Schulerzem” Europy, dyktującą wianą i ląd do Gdanską pło-

dy rolne i wztory rak polskiego rzemieślnika. Ciągący ładowne wozy do granicy węgierskiej, Anglia, Holandia, Francja, Włochy i Hiszpania należały do stałych odbiorców polskiego rynku zbytu.

Nie była to zasługa niemieckiego rzemieślnika, którego udział w wytwórczości polskiej już w epoce Jagiellońskiej mały, wybitnie, przemysł i rzemiosło polskie wyzwoliło się z pod wpływów obcych, unaradawiając się w szybkim tempie. Zanika żywioł niemiecki, licząc w początkach przemysł sprowadzany za Piastów do Polski, zwiększa się intensywnie polski stan posiadania, tak, że już za obu Zygmunatów stosunek producentów niemieckich do polskich wyrażał się jak 1:9. Na dziewięciu Polaków jeden Niemiec. Właśnie gdzieś ta reklamaowana przez tygodnik niemiecki w dziełach Polski surowiec niemieckiego rzemiosła?

Wśród rzemieślników i właścicieli zakładów wytwarzających, jak pisze wybitny tego zagadnienia znawca, Ignacy Baranowski, przeważał element

polski, względnie spolszczony, a jedyną pozostałością wpływów niemieckich w przemyśle i rzemiosle — wyrażenia i nazwy techniczne. Mówiąc o przemyśle metalurgicznym w okresie „złotego wieku”, pisze Baranowski, iż „wśród znanych nam majstrów przedsiębiorców pracujących w polskim przemyśle metalurgicznym, w wieku XVI przeważają Polacy. Wśród kuzników więc, prowadzących „hamry” na terytorium starostwa krzepickiego, spotykamy w roku 1569 Łojków, Panków, Kawków, Warehów. Zawadzkich wśród mistrzów pracujących w r. 1534 w kuzniach łag w skich biskupów kujaw, spotykamy Krzysztofa Walewicza, Andrzeja Tomieja, Jędrzej Janłowicza”.

Premianując z Małopolski przemysł żelazny rozprzestrzenił się szybko i poza granicami etnograficznej Polski. Powstał szereg kopalni rudy żelaznej i kuzni na Rusi Czerwonej. W r. 1565 spotykamy wiele tego rodzaju zakładów w ziemi przemyskiej i w Halickim pod miastem Kaluszą, w ziemi lwowskiej w starostwie grodeckim, w ziemi chełmskiej, w dzierzawach Chódezu i Petrylowie. Pionierami przemysłu żelaznego na Rusi byli już w piętnastym wieku majstrowie polscy i tak w 1429 r. w powiecie grodeckim, w miejscowości Starzyska zakładał fabrykę żelazną niejaki Marcin Kuleja.

Bezkrwawą walkę toczyło przez wiele lat za Zygmunta Augusta konwiarstwo polskie, wyzwalające się z pod importu wyrobów cynowych z Norymbergi i Wrocławia. Mistrzowie polscy konwiarze: Paweł Kortan z Krakowa, Albert Gemla, Franciszek i Wojciech Łyszczyk z Warszawy, wyjednali w 1570 r. u Zygmunta Augusta skasowanie przywileju, pozwalającego na przywóz towarów konwiarstwa z Niemiec, motywując, iż niesprawiedliwie jest „ażeby ludzie obcy cieszyli się takimi samymi wolnościami i prerogatywami jak poddani polscy”.

Przeglądając rejestry majstrów polskich z każdej dziedziny wytwórczości w epoce największego rozkwitu przemysłu i rzemiosła polskiego, spotykamy w przeważającej liczbie nazwiska Polaków, mówiące wyraźnie o powstaniu i rozwoju naszej rzemieślniczej wytwórczości.

L. Wr.

## Ile milionów ludzi zwiedzi nowojorską wystawę

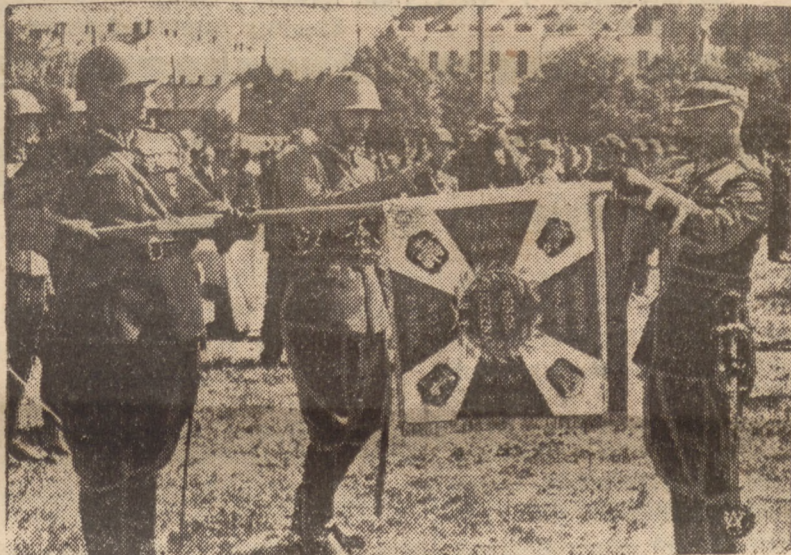
Planowana na 1939 rok światowa wystawa w New Yorku zgromadzi ma — według przewidywań organizatorów — około 50 milionów zwiedzających.

## Mysz zjadły 1.100 ZŁOTYCH

Do Banku Ludowego w Śliwicach, pow. tucholskiego zgłosił się zrozpaczony rolnik Stefan Góraleczyk ze wsi Zazdrość, prosząc o wymianę całkowicie zniszczonych dwóch banknotów 200-złotowych i siedmiu 100-złotowych.

Jak się okazało Góraleczyk pieniądze te, otrzymane jako prenie asekuracyjną za spalenie się stogu i stodoły, schował w mieszkaniu pod podłogę.

Można sobie wyobrazić jego rozpacz i przerażenie, gdy zajmawszy się kryjówką, stwierdził, że pieniądze są pogryzione przez myszy. 600 złotych udało się odzyskać przez wymianę na dobre banknoty, natomiast 1100 złotych bezpowrotnie przepadło. A tak łatwo było uniknąć straty składając pieniądze na książeczkę oszczędnościową w P. K. O.



PAN MARSZAŁEK ŚMIGŁY-RYDZ W WILNIE.

Po skończeniu uroczystej ceremonii poświęcenia i przekazania 7-mu oddziałom artylerii sztandarów ufundowanych przez społeczeństwo województwa wileńskiego, Pan Marszałek

Śmigły-Rydz udekorował nadanym mu przednio krzyżem Virtuti Militari sztandar jednego z pułków (moment dekoracji na zdjęciu).

## Na froncie politycznym

CZY SEN. BARTEL OPRACOWUJE PROJEKT ORDYNACJI WYBORCZEJ?

W kołach politycznych znów pojawiły się pogłoski, jakoby sen. Bartel opracowywał nowy projekt ordynacji wyborczej do ciał parlamentarnych. Podkreślić jednak należy, że gdyby wersja ta odpowiadała prawdzie, to i wówczas nasunęłyby się trudności natury prawnej, gdyż — jak wiadomo — Senat nie ma inicjatywy ustawodawczej. W związku z tym agencja „Kabel” podaje charakterystyczny głos „Wici”, które omawiając wybór marszałka Ślawa, twierdzą, iż zmiana na stanowisku marszałka Sejmu będzie miała znaczenie w jesieni, gdy be-

dzie rozważany projekt nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu „opracowywany przez senatora Bartla”.

CZY ROZWIĄŻE SIĘ?

Jak się dowiaduje Ag. „Echo”, utworzony przed dwoma laty Klub 11-go Listopada prawdopodobnie rozwiąże się z braku przejawów szerszej działalności politycznej. Duża liczba członków tej organizacji należy już obecnie do Obozu Zjednoczenia Narodowego a nawet niektórzy członkowie piastują godności członków Rady Naczelnej.

NARADY ZWOLENNIKÓW MARSZAŁKA ŚLAWKA.

W dn. 4 bm. w gmachu sejmowym w apartamentach jednego z wybitniejszych posłów odbyła się poufna konferencja grupy posłów i senatorów, zwolenników marszałka Ślawa. W konferencji tej brał udział poseł gen. Lucjan Żeligowski oraz szereg wybitnych osobistości z poza parlamentu.

WYROK NA SZPIEGÓW

Sąd wojenny w Paryżu skazał za szpiegostwo — Ettiene Huberta obywatela belgijskiego, na 15 lat więzienia i Rene Devalland, obywatela francuskiego na 5 lat.

przed oczami groźbę konfliktu zbrojnego z Rosją sowiecką, waży się na zaatakowanie posiadłości amerykańskich?

Zagadnienie to jest ogromnie skomplikowane. Wchodzą tu w grę interesy amerykańskie w Chinach i pozycja Stanów na Pacyfiku. Nie wyjaśniona jest sprawa Filipin. Wprawdzie traktat z 1934 roku zapewnia im od 1946 roku pełną niepodległość. Wątpię jednak należy czy Ameryka posunie swoje desinteressement aż do oddania archipelagu pod wpływ japoński.



Wylączna sprzedaż znanej fabryki porcelany „Giesche” (serwisy do obiadu, do białej i czarnej kawy). — **Najlepsze słoje do konserwowania owoców.** Duży wybór kryształów, ceramiki, szkła, nakryć stołowych, naczyń kuchennego, oraz wózki, zabawki dzieciinne i torebki — poleca

Dla restauracji i kawiarni odpowiedni rabat. Ceny stałe i niskie. Obsługa solidna.

**H. Altman**  
Sosnowiec, Młodziejowska 19  
Telefon 53010.

## Zbiory tegoroczne będą niezłe

Najbardziej ucierpiał zasiewy w woj. kieleckim

Urodzaj zapowiada się całkiem dobrze.

Ciepło i słońce oraz dostateczna ilość wilgoci w roli wpłynęły dodatnio na rozwój zasiewów.

Nie wszędzie jednak. Na terenie województw wschodnich dała się we znaki klęska suszy. Poważnie zagrożona zasiewom, zwłaszcza jarym, na obszarze województw: wileńskiego i nowogrodzkiego.

Stan ich jest tam przeważnie gorzy od średniego.

Burze, ulewę, względnie chłody i silne wiatry zagroziły natomiast zasiewom w woj. południowych oraz w woj. kieleckim, a częściowo i warszawskim.

Czyhają też inni wrogowie. Oto w roku bieżącym stwierdzono większą niż normalnie zachwaszczenie upraw. Pojawili się też b. znaczne ilości szkodników. Pchełka ziemna w poważnym stopniu zaatakowała buraki cukrowe. W sadach na drzewach owocowych pojawiły się masowo gasienice.

W niektórych miejscowościach — stwierdza G. U. S. — drzewa zostały ogolone zupełnie z liści.

Mimo to rolnicy przypuszczają, że zbiory nie wypadną źle. Wieś żyje już pod znakiem przygotowań do nich.

Również czynnik rządowy ze swej strony wydał zarządzenia, zapewniające odpowiednią realizację zbiorów. Tak więc Państwowy Bank Rolny przystąpił już do rozprowadzania kredytu rejestrowego pod zastaw zboża oraz kredytu zalazkowego na zboże dla drobnych rolników.

Dzięki temu rolnicy nie rzucą na rynek natychmiast po zbiorach wielkich ilości zboża, lecz przeciwnie zmagazynują je, zaciągając jedynie kredyt pod jego zastaw. Kredyty te będą mogli uzyskiwać od lipca do października, spłacać je zaś od grudnia r. b. do maja 1939.

Równomierne wskutek tego rozłożenie podaży zboża w ciągu całego roku, umożliwi także utrzymanie mniej więcej stałej ceny od chwili sprzętu, aż do następnego przedkioska.

Należy dodać, że koniunktura dla żyta jest na ogół na rynkach między narodowych pomyślna. Jeśli będziemy mieli więc pewną nadwyżkę, i to wo będziemy mogli się jej pozbyć drogą wywozu.

Urodzaje w Zagłębiu zapowiadają się na ogół dobrze. Ostatnie ulewne do-

szczy nie wyrządziły poważniejszych szkód w zasiewach. Przede wszystkim niezłe zapowiadają się zbiory żyta i ziemniaków.

Słoneczna pogoda przyspiesza znacznie żniwa w Zagłębiu. Na gruntach piaszczystych bieleją już zboża i należy się spodziewać, że około 15 br. rozpoczną się żniwa.

**Ogród**  
**„PALAIS DE DANSE” w Sosnowcu ul. Sadowa 3**  
Najprzyjemniejsze miejsce rozrywkowe w śródmieściu,  
wolne od kurzu i zgiełku ulicznego  
Codziennie od godziny 19 tej koncert znakomitego zespo-  
łu i tańce na wolnym powietrzu.  
W niedziele i święta od godz. 17-ej.  
Ceny ogrodowe. Ceny ogrodowe.

## Budowa mostów i dróg

Roboty regulacyjne na Wiśle i jej dopływach

Olbrymnie tempo rozbudowy Centralnego Okręgu Przemysłowego wysunęło obecnie na pierwszy plan zagadnienie należytej rozbudowy dróg na terenie COP-u.

Dotychczasowy bowiem stan dróg w Centralnym Okręgu Przemysłowym przedstawia się katastrofalnie, narażając gospodarkę narodową na roczne straty obliczane na około miliona złotych.

Budowa trwałych dróg i odpowiednich mostów w jeszcze większym stopniu przyczyni się do szybszego rozwoju COP-u.

W okresie od 15 lipca do 30 listopada kontynuowane będą roboty regula-

cyjne na Wiśle i jej dopływach w obrębie państwowych zarządków wodnych w Krakowie, Tarnowie i Sandomierzu.

Roboty wykonywane będą w skromnym zakresie ze względu na brak odpowiednich środków finansowych.

Na terenie warszawskiej okręgowej dyrekcji kolei państwowych wybudowane zostaną w niedługim czasie dwa nowe mosty kolejowe. Jeden z nich przejdzie przez rzekę Wkrę na szlaku Nasielsk—Sierpc, drugi zaś przez rzekę Rokitnicę na linii Warszawa — Sosnowiec.

Obaj mosty wykonane zostaną z betonu.

## Na froncie pracy

### Strajk robotników

w sosnowieckich zakładach ceramicznych

Onegdaj wybuchł strajk robotników w sosnowieckich zakładach ceramicznych, strajk spowodował swym zachowaniem się sam właściciel, który nieodpowiednio odniósł się do jednego z robotników, każąc mu opuścić teren

fabryki.

Pozostali robotnicy stanęli w obro nie swego towarzysza pracy. Niewątpliwie odpowiednie władze zajmą się stosunkami, panującymi w sosnowieckich zakładach ceramicznych.

## Banki wypowiadają się kategorycznie przeciwko wprowadzaniu przedstawicieli pracowników do rad nadzorczych

Organizacje pracowników bankowych i kas oszczędności R. P. podjęły akcję zmierzającą do ustanowienia przedstawicielstwa pracowników w radach nadzorczych banków i kas oszczędnościowych z wyboru z pośród pracowników otoczonych instytucji.

Zdaniem tych organizacji instytucje nie tracą na tym, gdy w Radzie Nadzorczej znajdują się ludzie fachowi, znający dokładnie życie danego przedsiębiorstwa i w razie potrzeby poru-

sza sprawy, które często z tych czy innych powodów przez dyrekcje mogą być ukrywane.

Jak się dowiadujemy, banki i kasy oszczędności wypowiadają się przeciwko temu postulatowi, uważając, że przedstawicielstwa pracowników w radach nadzorczych podważałyby zasadę własności prywatnej. i stanowiłyby swego rodzaju rady robotnicze, które w Polsce byłyby nie do pomyślenia.

## Drzazgi

### Od macochy

O konieczności przeprowadzenia sroga ko zakrojonej akcji idącej w kierunku polepszenia estetycznego wyglądu naszych miast walczyliśmy od dawna. Pałającą tę bolączkę załatwiło dopiero skutecznie cesarskie ciec p. premiera Głowę i pomniejsze główki, rządzące naszymi miastami, zabrali się skwapliwie do roboty ogłaszając wielkie pranie.

Czyści się więc i pucuje wszystkie oczywiste z małymi, choć niezrozumiałymi wyjątkami. W zapale i obawie przed ewentualnością dymisji postępuje się z samymi zbyt rygorystycznie.

A jednocześnie, jak na ironię, Państwowa Szkoła Górniczo-Hutnicza w Dąbrowie klucze przechodniom oczy swymi odrapanymi i sypanymi się murami; jednocześnie paskudny plot okalający boisko gimn. E. Plater w Sosnowcu, wkraczający w chodnik nie został oznaczony żadnym znakiem zniszczenia; jednocześnie w Zawierciu plot PKP przy ul. 3 Maja ciągnący się na przestrzeni paruset metrów; jednocześnie wszystkie budynki PKP.

Ta niejednolitość w traktowaniu własności prywatnej z państwową demoralizuje. Wzrasta rozgorzenie, podsycono zbytnia i nieprzemysłowa dostateczna gorliwość.

Oto otrzymaliśmy pismo:

Dlaczego Zarząd Miejski w Sosnowcu, burząc parkany, nie podaje do wiadomości zapomocą komunikatu prasowego głównych przepisów, dotyczących nowych parkanów, a więc jakie wymiary winny one posiadać, jakim kolorem muszą być pomalowane itd.

Brak jakichkolwiek informacji pod tym względem wywołuje zupełne niepotrzebne wędrówki do Magistratu w celu otrzymania tych danych. Zarząd Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Sosnowca.

Pretensja jest słuszna i uzasadniona. Trzeba bowiem ucząć innych porządku, samemu robić wszystko porządek. Trzeba walczyć z innymi ploty i mury zwałić mur otaczający plac miejski po dawnej cegielni Wierzbicka. Mur ten syple się na chodnik i lada dzień przysięgnie jakiegoś przechodnia.

To są winy magistratu powstałe wskutek zbyt wyłączonej pracy nad wyszukaniem przewinień mieszkańców miast. Choć według nas należałoby pamiętać, że nie można z uwagi na estetyczny wygląd miast dreczyć ludzi, dla których ta estetyka jest przeznaczona.

Bo obrzydnie spokojnemu obywateliwi wszystko: i te nowe ploty, i te świeżo tynkowane demy i brukowane przez właścicieli nieruchomości ulice.

A wówczas z rozrównaniem palnias na odrapane ploty i demy gmachów państwowych będziemy pojeżdżali: „Nie tak to illo tempore bywało...”

Wm.

—oOo—

## Znaczny wzrost wkładów w PKO w Czerwcu

Czerwiec przyniósł znaczny wzrost wkładów oszczędnościowych w PKO, wynoszący przeszło 12 milionów złotych. Również stale wzrastająca liczba książeczek oszczędnościowych powiększyła się w tym miesiącu o dalsze 49.800. Ogólna liczba czynnych książeczek oszczędnościowych PKO wynosi na koniec czerwca 3.197.500, wobec 2.920.000 na koniec ub. r.

## Reklama dźwignią handlu

### ZAKŁAD RZEZBIARSKO-KAMIENIARSKI I BETONIARSKI H. FOCHTMAN

Dąbrowa Górna, ul. Kr. Jadwigi 46  
tel. 63-296  
(obok ostatniego przystanku tramwajowego)



WYKONYWA pomniki, groty, ce, rzeźby z kamienia, marmuru, granitu i sztucznych kamieni oraz groby murowane. — Dział betoniarzski: stopnie, posadzki, płyty, siopy, balkony i tralki. Łukonowe rury kanalizacyjne, kregi studienne, ne i wszelkie roboty wchodzące w zakres powyższy. Wykonanie gwarantowane, warunki płatności do 2-eh lat.

— Firma istnieje od 1906 r. —



200 tys. zł. nadwyżki budżetowej m. Sosnowca

# Odnowienie teatru miejskiego

Nowe oświetlenie placu 11 listopada

Onegdaj odbyło się w magistracie sosnowieckim posiedzenie zarządu miasta, na którym zatwierdzono ostatecznie plan dodatkowego oświetlenia placu 11 listopada w Sosnowcu.

Na placu tym stanie 6 lamp kulistych i 2 dwuramienne.

Nie ulega wątpliwości, że plac przed dworcem zyska bardzo na swym wyglądzie.

Również postanowiono powierzyć odnowienie wnętrza teatru miejskiego Szkole Przemysłu Artystycznego w Sosnowcu.

Teatr w trakcie obecnej przerwy zostanie gruntownie przebudowany przez uczniów tej szkoły. Wysoki po-

ziom artystyczny uczelni gwarantuje estetyczne i gustowne wykonanie pracy.

Na zakończenie posiedzenia przy-

jęto zostało sprawozdanie budżetowe za rok 1937-38.

które zamknięte zostało nadwyżką wynoszącą 200 tys. zł.

## W jaki sposób kolejarz może uzyskać zaliczkę?

Okólnikiem Ministerstwa Komunikacji nr. 68 (Dz. Urz. MK. Nr. 41 poz. 394) ustalono w związku z zarządzeniem MK. z 31.XII. 1937 r. o zaliczkach na wynagrodzenie dla pracowników umownych PKP. wzór deklaracji, wymaganej od ręcycieli udzielonej pożyczki oraz postanowiono co następuje:

Przed udzieleniem zaliczki należy stwierdzić, czy ręcyciele posiadają wysługę emerytalną, uzasadniającą

prawo do zaopatrzenia emerytalnego i czy są wypłacalni (zajęcia sądowe, ad ministracyjne, alimenty itp.), przy czym należy przyjąć, że pracownik, który jest obciążony jedną, daną przez siebie poręką, nie może być uważany za wypłacalnego ręcyciela do chwili całkowitego spłacenia zabezpieczonej zaliczki. Autentyczność podpisu ręcyciela stwierdza bezpośredni zwierzchnik służbowy ręcyciela własnoręcznym podpisem.

## Przy głośniku

ZBLIŻAMY SIĘ DO LICZBY 15.000 NOWYCH ABONENTÓW.

Jak wiadomo Polskie Radio zorganizowało drugą letnią akcję premiową dla nowych abonentów zapisujących się w czerwcu, lipcu i sierpniu br. we wszystkich urzędach pocztowych na terenie całej Polski.

Akcji tej nadano popularną już dziś nazwę: „W drodze do miliona”. Istotną treścią akcji jest przyspieszenie przyrostu liczby abonentów radiowych, która Polskie Radio doprowadzi niebawem do pierwszego miliona. Napływające w ciągu czerwca, lipca i sierpnia br. zgłoszenia nowych abonentów będą otrzymywały w komitecie akcji letniej numery kolejne, z tym że komu w tej numeracji przypadnie liczba 15.000, 30.000, 50.000 — ten otrzyma tytułem premii — motocykl lub samochód.

Jak się do wiadomości pierwsza liczba premiowana tj. 15.000 nowych abonentów osiągnięta zostanie w najbliższych dniach a z tym samym abonent Polskiego Radia rejestrujący się w ciągu trzech wymienionych miesięcy powinien w najbliższych dniach uzyskać kolejny numer 15.000. Na numer ten jako premiowany wyznaczono nagrodę motocykla marki DKW.

Podajemy do wiadomości że kto z tych lub innych powodów nie zarejestrował się w ubiegłym miesiącu czerwcu, będzie miał te same szanse otrzymania nagrody o ile zarejestruje się w bieżącym miesiącu lipcu, oczywiście nie odliczając.

Jedynym zatem warunkiem wzięcia udziału w akcji premiowej jest poprostu zgłoszenie pod adresem Polskiego Radia w Warszawie, ul. Mazowiecka 5, faktu zarejestrowania się z podaniem nazwiska i imienia nowego abonenta, adresu, daty i numeru karty rejestracyjnej. Szczegółowo to należy wypisać na karcie pocztowej abonentów.

Woj. dodając przy adresie: „Akcja na Niewątpliwie lipiec i sierpień, a może już lipiec dadzą nam obu następnych Laureatów, których nowe zgłoszenia otrzymają numer kolejny 30.000 i 50.000.

—oO—

## Brak wolnych mieszkań NAD MORZEM.

Z szeregu miejscowości położonych nad polskim morzem, nadchodzą wiadomości o zupełnym braku wolnych mieszkań. Szczególnie daje się to zauważyć w miastach wioskach rybackich nad pełnym morzem, gdzie dotychczas prawie nigdy się nie zdarzało, by miejscowi gospodarze mieli powyżymowane wszystkie pokoje na cały lipiec.

—:—:—

## Czyżby nowa afera?

W Paryżu została wykryta nowa skandaliczna afera, podobna do afery Stawiskiego. Podobno pewnemu dyplomacie peruwiańskiemu pozwolono przewozić heroinę i inne narkotyki. Podobno w tę sprawę zamieszana jest policja i niektórzy wyżsi urzędnicy.



RESTAURACJA—KABARET—BAR—DANCING

„SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-881.

Podziemia Tel. 61-904.

NOWY PROGRAM — TRZY GRACJE — TRZY ATRAKCJE

ANI NOLJAR

RENE RENSKA

DANUTA DALL

Świetna orkiestra BRACI PAŹDZIEJEWSKICH

Najlepsza wentylacja. Dwa baseny z żywymi rybami.

## Nowe możliwości zatrudnienia absolwentów szkół handlowych

Ministerstwo skarbu wydało okólnik, na podstawie którego pośrednicy handlowi, wykupujący świadectwo przemysłowe II kategorii b. mogą zatrudniać dwóch absolwentów szkół handlowych w okresie dwóch lat od daty ukończenia przez nich szkoły.

Dotyczy to absolwentów szkół handlowych wszelkich typów i stopni.

W razie zatrudnienia dwóch absolwentów pośrednicy handlowi, wykupujący

świadectwo przemysłowe kat. II. b. nie będą obowiązani do wykupienia świadectwa przemysłowego wyższej kategorii.

Ulga powyższa przysługuje bez składania podań i ma ona zastosowanie od 1 lipca br.

Zarządzenie powyższe rozszerza poważnie możliwości zatrudnienia i zdobywania praktyki przez absolwentów szkół handlowych.

## Wiadomości bieżące

Sroda  
6  
Lipiec

Dziś: Dominiki  
Jutro: Apoloniusza  
Wschód słońca: 3,19  
Zachód słońca: 8,09

### Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

C. Truszkowskiego, ul. Piłsudskiego 46  
L. Tarskiego, ul. 1-go Maja 18  
W. Wasilewskiego, ul. Modrzejska 10  
J. Garbaczewskiego, ul. Sienkiewicza 9  
W. Zielińskiej, ul. Orla 28.

—oO—

— PÓŁKOLONIE LETNIE W CZELADZI. Pisaliśmy, że Związek pracy obywatelskiej kobiet łącznie z komitetem niesienia pomocy biednym i bezrobotnym w Czeladzi zorganizował półkolonie letnie dla 650 dzieci szkolnych.

Ubezpieczalnia Społeczna w Sosnowcu dodatkowo asygnowała fundusze na utrzymanie 70 dzieci.

### Akcja porządkowa W CZELADZI

Rozbiórka szpetnych parkanów, murów i starych ruder postępuje stale naprzód w Czeladzi.

Od trzech tygodni magistrat czeladzki zatrudnia przy tych robotach 50 ludzi.

Uchwalone przez radę miejską fundusze w sumie 5 tys. zł. na przeprowadzenie akcji porządkowej okazały się za małe.

Zarząd miejski zmuszony będzie podwyższyć fundusze na ten cel.

W związku z akcją porządkową magistratowi wytoczono jeden proces o naruszenie tytułu własności.

W skardze sądowej, wniesionej przez urząd parafialny w Czeladzi, zarzuca się magistratowi, iż bezprawnie urządził skwer na placu przy ul. Bytowskiej.



## Czytelnicy nasi komunikują nam, że:

Na nowej drodze przechodzącej przez Sosnowiec do Będzina auta wyjeżdżają takimi harcami, że trudno przejść przez ulicę. Szoferzy, korzystając z tego, że jeźdźnia jest równa jeźdźni z nadmierną szybkością trąbiąc przy tym hałaśliwie. Żeby mieć taki spokój w mieszkaniu trzeba w najgorętszy dzień zamykać okna.

Przydało by się, żeby policja specjalnie zainteresowała się tym odcinkiem drogi i ukroiła popisy szoferów.

Mieszkańcy domów przy ul. Chłopskiej w Sosnowcu za fabryką Semo na pozabawieni są zupełnie wody. W domach bowiem nie ma doprowadzonych wodociągów, a na całym odcinku tej ulicy nie ma również studni.

Przypuszczać należy, że odpowiedź nie władze zajma się tą sprawą.

—oO—

### Pożar na kop. „Victoria” ZLOKALIZOWANY.

Pożar w podziemiach kopalni „Victoria” został w dniu wczorajszym zlokalizowany. Akcja gaszenia ognia trwała jeszcze w dniu wczorajszym. Urządzenia techniczne kopalni wobec ugaszenia ognia zostały więc uratowane i obecnie będzie je można wydobyć na powierzchnię.

### „Dni morza” W GRODZCU.

W związku z obchodem „Dni morza” odbyła się w Grodzu dn. 28 czerwca br. o godz. 7 wieczorem zbiórka wszystkich organizacji społecznych przed płytą Nieznanego Żołnierza, po czym po krótkim przemówieniu nastąpiło podniesienie flagi przy dźwiękach trąbek.

Dnia 29 czerwca br. w kościele parafialnym odprawiono zosao nabożeństwo.

Po nabożeństwie i kazaniu, które wygłosił ks. wikary Walkowski, pochód udał się przed płytą Nieznanego Żołnierza gdzie warte honorową pełnili umundurowani członkowie L. M. K. z karabinami poczem prezes oddziału LMK p. Wołki wygłosił do licznie zebranych organizacyj i publiczności okolicznościowe przemówienie, po którym nastąpiło rozwiązanie pochodu.

Po południu tegoż dnia w parku przy klubie Grodzieckiego Towarzystwa odbyła się zabawa taneczna z wielce urozmaiconym programem, dochód z której w całości przeznaczono na FOM. W dniu tym odbyła się również zbiórka uliczna na FOM.

### Wyjeżdżając

na urlop i na letnisko

nie zapomnij zaabonować

„Expresu Zagłębia”

który kosztuje z przesyłką pocztową tylko 2 zł. miesięcznie.



## Odroczony proces PRZECIWKO B. DYREKTORCE SZKOŁY

Rozpoczęty onegdaj w Sądzie okręgowym w Sosnowcu proces przeciwko Helenie Leśniakowej b. dyrektorze państwowej szkoły zawodowej żeńskiej w Sosnowcu, oskarżonej o sprzeniewierzenie kilku tysięcy zł. został odroczony, wobec niestawienia się kilku świadków.

Sąd postanowił zarazem wezwać biegłych buchalterów dla stwierdzenia czy i w jakich rozmiarach L. dopuściła się nadużyć. Ponowny termin rozprawy przewidziany jest za kilka tygodni.

## Z Olkusza

### Wicewojewoda na terenach NAWIEDZONYCH KŁĘSKĄ GRADOBICIA.

W związku z klęską gradobicia, w dniu 4 bm. przybył na teren powiatu olkuskiego wicewojewoda kielecki, p. Lutomski, który w towarzystwie sta rosty olkuskiego, p. Medala zapoznał się z rozmiarami zniszczenia.

O rozmiarach klęski donosiliśmy w dniu wczorajszym.

### Komisje sanitarno-porządkowe W POW. OLKUSKIM

Onegdaj od rana wszyscy prawie (z wyjątkiem 2-3 referentów) urzędnicy starostwa olkuskiego i wydziału powiatowego zostali mydelegowani na teren powiatu w charakterze komisji sanitarno-porządkowych.

Komisje te mają szerokie uprawnienia w kierunku zmuszenia oporniejszych właścicieli posesyj do ich uporządkowania.

Komisje te wyjechały na teren powiatu w kilku dni.

### Delegacja z olkuskiego UDAŁA SIĘ DO P. PREMIERA.

W dniu wczorajszym wyjechała do Warszawy delegacja powiatu olkuskiego: pp. dr. Łapiński, inż. Nowak, ks. Jarzą, St. Kótowicz i rolnik Szopa. celem złożenia prośby nie szczątków powiatu p. premierowi o cofnięcie decyzji w sprawie zawieszenia starosty olkuskiego, p. Brzostyńskiego.

Przedstawiciele powiatu będą przyjeżdżać przez p. premiera w Warszawie.



KOMBATANTY NIEMIECCY W WARSZAWIE.

Przybyła do Warszawy delegacja szalkowi Józefowi Piłsudskiemu u kombatantów niemieckich. stóp pałacu Belwederskiego przez Na zdjęciu — złożenie hołdu Mar kombatantów niemieckich.

## Troje dzieci spłonęło żywcem podezas pożaru pod Opatowem

We wsi Julianów, pow. opatowskiego, wskutek wadliwej konstrukcji komina powstał pożar w zabudowaniach Michała Wagnera, obejmując szopy krytą słomą, w której bawiło się troje dzieci:

5-letni Józef Kasiel, 6-letni Władysław Wagner i jego 10-miesięczny

brat Stanisław.

Dzieci mimo rozpaczliwych wysiłków nie zdołały wydostać się z płonącej szopy i żywcem spłonęły.

Ponadto rozszerzający się pożar strawił dwa sąsiednie domy mieszkalne wraz z zabudowaniami gospodarczymi.

(o) ODŁOŻONA UROCZYSTOŚĆ. W dniu 10 bm. na błoniach pod Bolesławem miała się odbyć uroczystość przekazania władzom państwowym samolotu „RWD. 18”, ufundowanego przez społeczeństwo pow. olkuskiego.

Z uwagi na powtarzające się klęski gradobicia i skierowania pomocy dotkniętym klęską, uroczystość ta została odłożona na początek września br.

(o) NOWY ARCHITEKT. Wydział powiatowy w Olkuszu zaangażował pow. architekta inż. Gsmólskiego z Krakowa.

(o) URLOP. Inspektor samorządu gminnego p. K. Martyniak rozpoczął 6-tygodniowy urlop wypoczynkowy.

(o) OFIARA NA POŁKOLONIE. Franko-Polskie Tow. Gór. w Dąbrowie ofiarowało 500 zł. na prowadzenie półkolonii

dzieci b. swoich górników kopalni rudy „Ulisses” w Bolesławiu. Z półkolonii będzie korzystało 50 dzieci.

Należy mieć nadzieję, że za przykładem Franko - Polsk. Tow. pójdą inne przedsiębiorstwa przemysłowe na terenie powiatu.

(o) NAGMINNE ZAPALENIE PRZYUSZNICY. Na terenie pow. olkuskiego pokazała się rzadko spotykana choroba t. zw. nagminne zapalenie przyusznicy. W ciągu ostatnich trzech tygodni zanotowano około 20 wypadków tej choroby.

(o) DWA POŻARY OD PIORUNA. Wskutek uderzenia pioruna podczas ostatniej burzy, spłonęła stodoła Jana Słabonia w Chłnie i dom saski Bielaka w Woli Kocikowej.

## RADIO

### PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Środa 6 lipca.

6.15 Kiedy ranne wstają zorze 6.20 Muzyka 6.45 Gimnastyka 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka poranna 8.00 Przerwa 11.57 Hejnał z Krakowa 12.05 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.15 Wszystkiego po trochu audycja dla dzieci 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Mała rewia muzyczna 16.45 Praca nauczyciela polskiego dla wojska odczyt 17.00 Mały taneczny 18.00 W staropolskim wiridiazu felieton 18.10 Recital klarnetowy. L. Kurkiewicza 18.45 Lato leśnych ludzi fragment z powieści M. Rodziwiczówny. 19.00 Lekkie piosenki w wyk. W. Werwińskiej 19.20 Pogadanka aktualna 19.30 W górę, w górę, miły tracie Wyw. Mała ork. 14R. 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 Pogadanka aktualna 21.00 Audycja dla wsi 21.50 Wiadomości sportowe 23.00 Dziennik wieczorny 23.15 Warszawa II.

### KATOWICE.

Środa 6 lipca

5.15 Audycja poranna (płyty) 6.20 Muzyka z płyt z Warszawy 13.50 Wiadomości lokalne 14.15 Koncert żywcem z muzyki orkiestra 15.10 Giełda Zbożowa i towarowa w Katowicach 15.15 Kukielki śląskie 15.35 Taneczne motywy w muzyce poważnej płyty 17.00 Muzyka taneczna 21.00 Władysław Orkan „Miłość pasterka” 22.00 Wiadomości sportowe 22.05 Koncert popularny 22.25 Fragment z powieści Gustawa Morenka „Inżynier Szeruda”

### PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Czwartek 7 lipca

6.15 Kiedy ranne wstają zorze 6.20 Muzyka z płyt 6.45 Gimnastyka 7.00 Dziennik poranny 7.15 Koncert poranny w wyk. orkiestry mandolinistów 8.00 Przerwa 11.57 Hejnał z Krakowa 12.05 Audycja południowa 13.00 Przerwa (Patrz programy lokalne) 15.15 Moje wakacje — powieść Starożytności dla dzieci 15.30 Muzyka lekka (płyty) 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Koncert w wyk. orkiestry rozrywkowej 16.45 Kultura na wycieczkach zbiorowych pog. 17.00 Muzyka taneczna 18.00 Przegląd wydawnictw 18.10 Recital śpiewaczy Michała Zajączka Sumieckiego 18.30 Oryginalny Teatr Wyobraźni „Powodzenie” 19.00 Laureat Państwowego Konserwatorium Warszawskiego przed mikrofonem: Leon Miklaszewski (fort) 19.20 Pogadanka aktualna 19.30 Echo przeszłości — koncert rozrywkowy (ze Lwowa) 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 Pogadanka aktualna 21.00 Audycja dla wsi 21.10 Tanecznym krokiem — od Tokaju do Balatonu 21.50 Wiadomości sportowe 22.00 Robert Volkman: Trio i-moll op. 5 22.30 Toti dal Monte (sopran) i Tito Schipa (tenor) 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego 23.15 Patrz program W-wa II

## «PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

61) Leon, który wrzał gniewem, odgadł zapewne, że kapitan chciał zakwestionować tę niedźszą zapłatę, odwróciwszy się do niego powiedział z pogardą:

— Z mojej, panie.

Kapitan, o ile mi się zdaje, chciał dać nagane Leonowi, że ten odważył się to uczynić, zbladł nagle, ale nie wiedział w jaki sposób wywrzeć swój gniew. dodał:

— Zdawałoby się, że Jan-Piotr wyświadczył panu jakąś ważną przysługę.

Ton z jakim były te słowa wymówione rozniewały Leona i pozławił go zwykłej łagodności. Odpowiedział mu z wyniosłym uniesieniem:

— Oh tak panie, tak; wyświadczył mi ważną przysługę.

— Wtenczas kiedy chorował.

— Tak jest.

— A jakąż?

Leon uśmiechnął się, twarz zmieniła się w złość, z gniewu którym, pałał, doszedł do słodkiej i smut-

nej uległości; położył rękę na sercu i podnosząc wzrok na mnie, którym po raz pierwszy, odważył się mówić — odpowiedział:

— To moja tajemnica.

— Jest ona zapewne także tajemnicą Jana-Piotra — powiedział kapitan — i będę załwójny, gdy ją poznam.

— Może się pan o nią spytać.

— Będę korzystał z pozwolenia pańskiego.

— Zupełnie o tym nie wątpię.

Przy ostatnich słowach Feliks nie spuścił ze mnie oka, spostrzegł on wzrok Leona, który mnie zmieszał. Ja go rozumiałam. Chciał mi powiedzieć: To wtenczas właśnie ujrzałam po raz pierwszy, gdyś szła do niego i tę oto przysługę wynagrodziłam. Obiad przeszedł w milczenie, bo te wyjaśnienia odbywały się wólec wszystkich i z tej przyczyny każdy był zakłopotany. Ja tylko jedna, doznawałam uczucia wielkiej rozkoszy. Tak jak rozumiałam wyznaczenie Leona, rozumiałam podejrzenie Feliksa

i po raz pierwszy cieszyłam się, że go zdradza. Leon odszedł. Zostałamy sami z bratem i jego żoną. Hortensja użalała się na uprzejmość Feliksa.

— Ja nie śniem mu tego powiedzieć — mówiła — ale ty zwróć mu uwagę. Ten młody człowiek jest dobry i pracowity, a on tak źle z nim się obchodzi.

Byla tak wdzięczna za to Hortensji, że mój brat musiała się odbić w oczach, gdyż brat mój, który patrzył się na mnie, opuścił smutnie głowę.

— Tak jest — powiedział — Feliks źle się z nim obchodzi. Nie lubi go; ponieważ nie chce, aby ten młody człowiek skarżył się na nas, wynajdę przyczynę i odeślę go do ojca.

— Och! — wykrzyknęłam z bolesnym gniewem — byłaby to krzywdząca niesprawiedliwość!

— Byłoby to bardzo rozsądne — odpowiedział mi brat surowo i patrzeć na mnie wzrakiem badawczym.

Spuściłam oczy, on oddalił się dając znak Hortensji. Odgadując moja tajemnicę, utwierdził się, że ja posiadam. Po raz pierwszy wytłumaczyłam sobie uczucie, jakie miałam względem Leona. Jednakże, gdyby Hortensja zbliżyła ją wówczas do mnie i podając rękę, spytała: „Henrieto, czy go kochasz?” — raciełym się w jej objęcia i tonąc we łzach, przysięgałabym, że go kochać nie będę; bo stosownie do wyobrażeń naszej rodziny, miłość była zbrodnią. Ale

Hortensja, zwykle tak łagodna i dobra dla mnie, okazała się niezłownie surową; poczuła się w obowiązku stanąć po stronie Feliksa, którego, dopiero co oskarżała, bo widziała potrzebę bronięcia go w moim sercu i powiedziała mi wyniosłość:

— Henrieto, zawiniłaś, ganiąc postępowanie mego brata. Nie popełniaj większej winy, potępiając go lekomyślnie. — To napomnienie zraniło mnie; ponieważ nie nie odzwiedziałam, co mogło być sprawiedliwe, a chociaż czułam w głębi serca, że zasługiwałam na nie słuszenie — odpowiedziałam z gorzeją.

— Ja nie mówiłam o nim, nie wymówiłam nawet imienia jego.

Sposób, w jaki odpowiadałam Hortensji, dotknął ją i odpowiedziała mi sucho:

— Panna Henrietta wie, co chce powiedzieć.

— To, co chcesz powiedzieć! — powtórzyłam z gniewem — tak mi się niesprawiedliwym wydało, posądzenie mnie o to, o czym wcale naprawdę nie myślałam. Cóż ja wreszcie mam za udział w opinii, jaką wydałaś o swoim bracie i może powiesz, że to ja oskarżałam go o zawziętość.

— Nie powiedziałaś, ale pomyślałaś, gdyś wykrzyknęła, że byłoby to niesprawiedliwe, odesłać pana Leona do rodziny.

— Powtórzyłam to co ty powiedziała.

d. e. n.



# Zastrzelenie dwóch groźnych bandytów którzy przez 7 lat byli postrachem Lubelszczyzny

W pobliżu wsi Bielany w pow. lubelskim policja osaczyła w zbożu dwóch groźnych bandytów Józefa Rusina i Józefa Zadurskiego.

Bandyci grasowali bezkarnie od 7 lat na terenie lubelszczyzny, siejąc postrach i znacząc swą drogę krwawymi śladami.

Mają oni na sumieniu śmierć kilku policjantów a m. in. przodownika Wodnickiego, a ostatnio st. post. Dzidy i post. Chaberskiego. Walka z bandytami trwała pół godziny. Policja mandurowa i śledcza pod komendą trzech oficerów i nacz. urzędu śledczego w Lublinie, Rucińskiego, ostrzeliwała bandytów z pistoletów maszynowych.

W rezultacie obaj zostali zabici. Z policji nikt nie odniósł szwanku. Przy bandytach znaleziono kilka ka-

(o) MAŁ-KAŁ. Do szpitala oikuskiego przywieziono mieszkankę Pilicy Stanisławę Solnicką, pobita niebezpiecznie przez męża Ludwika. Solnicka oprócz ogólnych obrażeń ma złamaną rękę.

## Kłeska gradobicia w pow. olkuskim

Nad częścią powiatu olkuskiego przeszła huraganowa burza gradowa. Grad wielkości orzecha włoskiego w stosunkowo krótkim czasie zniszczył plony w 20 wsiach na terenie gminy Bolesław, Dłużec i Janów na przestrzeni 3541 ha. W niektórych wsiach plony zostały zniszczone doszczętnie. Straty w zasiewach wynoszą przeszło milion zł.

Oprócz tego w kilkunastu domach grad powybił szyby, oraz poniszczył dachy i drzewa owocowe.

(-)

## Zawiercia

(z) GOŚCINNY WYSTĘP TEATRU KATOWICKIEGO. W czwartek dnia 7 bm. przyjeżdża do Zawiercia na gościnny występ zespół artystyczny katowickiego Teatru Kameralnego pod kierownictwem artystycznym p. St. Koszarskiego, który dnia tego o godz. 8.30 wieczorem w sali kino-teatru „Stella” odegra 3 aktową sztukę pt. „Gra serc” pióra St. Kiedrzyńskiego.

## Nie kupił biletu lecz stracił obie nogi

Nocy wczorajszej dworzec kolejowy w Zawierciu był miejscem nieszczęśliwego wypadku, któremu uległ zawiercianin Kazimierz Adamczyk, zamieszkały przy ul. Szkolnej 30.

Adamczyk w stanie podchmielenym wracał pociągiem do Zawiercia. Ponieważ jechał na gapę, przeto w obawie przed odpowiedzialnością wyskoczył z pociągu przed zatrzymaniem się takowego na peronie.

Skutki okazały się straszne, bowiem Adamczyk wpadł pod koła pociągu, które obcięły mu obie nogi. W stanie groźnym przewieziono go do szpitala.

## Poświęcenie sztandaru POCZTOWCÓW W ZAWIERCIU

W ubiegłą niedzielę odbyło się uroczystość poświęcenia nowoofundowanego sztandaru Związku niżej wymienionych pocztowych w Zawierciu. Aktu poświęcenia sztandaru na nabożeństwie o godzinie 10 rano, dokonał ks. kanonik B. Wajzler.

Dalszy ciąg uroczystości odbył się w sali Domu Ludowego TAZ.

## RACZEJ TAK.

— Tak, jedzie pan do Francji? Czy nie sądzi pan, że napotka na trudności przy słabej znajomości francuskiego?

— Ja! nie, ale Francuzi!

rabinów francuskich, rewolwery, granat ręczny, duża ilość nabojów i większą kwotę pieniędzy, pochodzących z rabunków.

Ostatnio — jak wiadomo — band-

CZŁOWIEK PRZED SĄDEM.

## Kukuryku!..

Macie jeszcze moniaki? — zapytał Stanisław Walezyk

Stefan Wapiński i Jan Wiśniewski po trąsali ponuro głowami

— To marnie — zasmucił się Walezyk. Golałbyśmy sobie jeszcze po kielusku, nie?

— A możeby tak skąd pożyczyc? — wtrącił Wiśniewski

Ale noc była wkoło głucha. Ulica świeciła pustką i nie była nawet do kogo zwrócić się po pożyczkę.

— Co tak stoicie do jasnej febrzy, jak te słupy? — oburzył się Wapiński. — Zebrały się mortusy i nie wiedzą, jakim sposobem forsa wystrząsnąć. Ruszcie, chłopaki, rozumem, może się coś wymyśli!

Zadana zbawcza myśl nie przychodziła jednak do głowy poszukiwaczom gotówki. Nadomiar złego Walezyk siadł na bruku i jęknął: „oj doloż moja, dola!”, zalał się rzewnymi łzami.

— Cicho Stasiu, nie płacz! — prosili go przyjaciele.

Walezyk płakał coraz głośniej. Daremnie koledzy obiecywali mu cukierka i inne przyjemności, byle się tylko uspokoił. Nie nie pomagało.

— Trzebały go jakoś zabawić, o wie le mu coś na wtróbsce leży — rzekł Wapiński — Zapiej no, Jasiu, tak jak to ty potrafisz, a ja znowu będę inne stworze nie odwalali!

Po chwili ulica rozbrzmiewała dzwony mi ogłoszami:

— Kukuryku!!!

— Meee!

## Kobieta uratowała życie jadącym drezyną

Drezyna kolejowa wracała do Stryja komisja drogowa wydziału drogowego ze Stryja, nacz. wydziału drog. inż. Szele i inż. Oskar. Drezynę prowadzili motorniezy Jurczak, Między stacjami Gaj Wyzne a Rychciec zauważył jakiś kołtiste, dająca rozpaczliwe znaki.

Torem zbliżał się pociąg osolowy ze

dycy zrabowali kupcowi Gijskiemu 10.000 zł.

Przy Zadurskim znaleziono nad to dwa złote zegarki, przy Rusinie zaś jeden zegarek srebrny.

## W sprawie sprzedaży esencji octowej na wagę

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 30.IX 37 r. (Dz. U. Nr. 73 z 19/II. 37 r.) § 292 ust. 2 w przypadku użycia w sprzedaży esencji octowej lub octu z esencji octowej w związku z naruszeniem lub zdjętymi znakami za moc tej esencji lub octu odpowiada sprzedawca.

Kupiec więc ma prawo: zdjąć pieczęcie z oryginalnego balonu esencji octowej i sprzedawać ją nalewając do swoich własnych butelek albo do butelek klienta i odpowiada jedynie wówczas, jeżeli przy sprzedaży luzem zostanie stwierdzona przez Władze niższą procentowa esencji octowej niż 60 proc. lub octu z esencji octowej — niż 32 proc., 6 proc. lub 10 proc. pg. oznaczenia na etykiecie i jeżeli będzie stwierdzony fakt braku wagi.

Zgodnie natomiast z § 291-a ust. 2 rozporządzenie w sprawie sprzedaży esencji octowej i octu z esencji octowej poza rozlewnią jest niedozwolone.

## Wyrok w wielkim procesie komunistycznym na Wołyniu

W. Równem w sądzie okręgowym zakończył się 3-dniowy proces komunistyczny.

Na ławie oskarżonych zasiadło 30 osób ze wsi Hoszczy, Horbakow a linia powiatu rówieńskiego, oskarżonych o przynależność do Komunistycznej Partii Zachodniej Ukrainy, napad na areszt w celu odtoczenia dwu aresztowanych, za podpalenie cerkwi we wsi Horbakowie, urządzanie masówek, rozdawanie tiulu komunistycznej oraz wydawanie pisma pt. „Pokłyk” o treści antypaństwowej.

Wyrokiem Sądu Okr. zostali skazani: Grzegorz Haponczyk vel Michałuk na 12 lat więzienia, Sergiusz Jewczuk, Adam Jewczuk, Grzegorz Jewczuk, Jewdokim Rymarec vel Rymarszyn Filip Szkurat vel Daink po 7 lat, Mikołaj Wniokur Piotr Jaroszczuk, Teodozy Huluk vel Kowalczyk Stefan Drużuk, Stefan Winkur, Wasyl Łucyk, Kalenik Nakoneczny, Demian Halań vel Halańuk po 6 lat więzienia, Demid Kalko, Teodozy Kalko, Jan Wejczuk, Nestor Hokuńiec vel Porec, Wasyl Waszeniuk, Grzegorz Wasylszyn i Mark Dobrasiuski po 4 lata

Longi nPoleszczuk, Włodzimierz Tara siuk i Jaryna Ukrainiec vel Wiasuk po 2 lata, Julian Szulczuk i Jakub Zakotluk po 2 lata z zawieszeniem na 5 lat oraz 16 letni Wasyl Jaremczuk — na umiarkowanie w domu poprawczym.

## S. O. S. LATO

Zmienne pogody powodują cały szereg defektów na skórze.

Pamięć z defektami skóry zechcą się zwracać listownie lub osobiście po bezpłatne wskazanie racjonalnej pielęgnacji urody do Poradni Kosmetycznej przy „SWIT” Laboratorium Kosmetyków Higienicznych, Warszawa, Aleje Ujazdowskie 37.

Zmarszczki radykalnie usuwa KREM RADOHORMONOWY Cere ochrania przed zbytnim wysuszeniem KREM NAJDELIKATNIEJSZY

Równomierne opalenie skóry powoduje EKSTRAKT FIGOWY Twarz upiększa i ochrania tylko PUDER „PYLEK KWIATOWY”

Preparaty do nabycia w pierwszorzędnych drogeriach i perfumeriach.

## Przepowiednie astrologiczne DLA URODZONYCH 6 LIPCA.

6 lipca urodzeni — przybyli na świat pod wpływem gwiazdy Raka — która obdarzyła ich usposobieniem nieodczuwającym i zarozumiałym. Cechuje ich wrażliwość, niecierpliwość, zmienność, są kapryśni, odznaczają się rozsądkiem i bogatą fantazją, lubią samotność, w życiu miłym nie są zbyt szczęśliwi i cierpią wrażliwie. Latwo zawierają przyjaźń serdeczną z obcymi umiejętnie przystosowują się do warunków życia lecz niepotrzebnie ulegają wpływowi otoczenia.

Największy wpływ na ich los życia, charakter i przeznaczenie wywiera Merkury, szczęśliwy miesiąc styczeń, daty dnia 6, 13, 20, 27 liczby loteryjne 1 4 4 2 5. Organizm ich skłonny jest do bólów głowy i zębów, przeziębień gardła, choroby płuc i piersi, powinni wystrzegać się przeziębień oraz kąpieli w bieżącej wodzie.

W roku panowania planety Księżyc, będą narażeni na przykre następstwa lub straty pieniężne, wobec czego powinni w tym czasie unikać spółek.

— (-) —

## Kto wygrał pół miliona NA POŻYCZCE INWESTYCYJNEJ

Podczas wczorajszego ciągnięcia 3 pr. Premii w Pożyczce Inwestycyjnej II emisji wylosowane zostały następujące premie:

500.000 zł.: seria 628 obligacja 42  
125.000 zł.: seria 19325, obl. 13.  
Po 50.000 zł.: ser. 12648, obl. 41, 46, 12796 obl. 38.  
Po 25.000 zł.: ser. 22121 obl. 45, ser. 240 obl. 50.

## Mord na tle porachunków OSOBISTYCH.

Na drodze w Dejazdowie koło Kołomyż Andrzej Pieniążek zastrzelił na tle porachunków osobistych po sprzeczce 30 letniego Edwarda Sochę kładąc do rękawa na miejscu. Po dokonaniu zbrodni Pieniążek zbiegł.

Zawiadomione o zabójstwie władze policyjne wszczęły poszukiwania i ujęciem nadzery.

Zabójstwo wywarło wstrząsające wrażenie wśród okolicznych mieszkańców.

## SPORT

### Tabela A klasy

W. ZAGŁĘBIU.

Po ostatnich rozgrywkach o mistrzostwo A klasy w Zagłębiu, tabela układała się następująco:

Klub	gier	pkt.	st. br.
Zagłębianka	15	24	43:24
Solvay	16	24	36:19
Sosnowiec	16	19	40:26
Cynkowana	16	19	39:27
A. K. S.	17	16	43:38
Czarui	17	17	26:30
Zew	16	16	40:50
Flomien	16	12	34:47
Orzel	15	9	22:49
Hakoach	16	4	9:54

## Zawody strzeleckie W. ZAGŁĘBIU.

W dalszym ciągu odbywają się zawody strzeleckie straż pożarnych w Zagłębiu.

Dnia 30 czerwca br. w Wojkowicach Komornych strzelali samarytanci z których tylko jedna zdobyła odznakę, mianowicie Wanda Ledwochówna z Żychowa 63 pkt. na 100 możliwych, uzyskując jednocześnie mistrzostwo rejonowe straż pożarnych. Zespołowo zwyciężył zespół O. S. P. Żychowiec, osiągając 134 pkt. na 140 możliwych, jednak nie deklasując wyniku 142 z. s. p. Kazimierz.

Dnia 1 bm. odbyły się zawody w Hucie Katarzyna w Sosnowcu. Mistrzostwo strażi uzyskał p. Jan Stawiarz — 68 pkt. 68 wicemistrzostwo zaś p. Brzozowski Władysław pkt. 61/100.

Dnia 3 bm. w Grodzie strzelali oficerowie strażi pożarnych rejonu grodzieńskiego. Pawlik Bolesław z Łagiszy zdobył mistrzostwo tego rejonu na rok b. 63 pkt. wicemistrzostwo p. Barczyk Stefan z Zakładów „Solvay” 59 pkt.



## Tłoczyński MISTRZEM ŁOTWY.

W. Bulduri pod Rygą został rozegrany finał międzynarodowych mistrzostw tenisowych Łotwy pomiędzy Ignacym Tłoczyńskim i Czechem Kosekiem. Zwyciężył Tłoczyński 3:6 6:3 6:3 6:3, zdobywając ponownie tytuł mistrza tenisowego Łotwy.

W półfinale gry podwójnej panów bracia Tłoczyńscy przegrali z Węgrem Poetoe i Jugosłowianinem Radanowiczem.

## Nailepsza tenisistka ZMARŁA NA ANEMIE

W Paryżu zmarła w wieku 53 lat znana tenisistka, wielokrotna mistrzyni świata Zuzanna Lenglen. Chorowała na złośliwą anemię.

## Niemcy biją Anglię W BOKSIE 10:6.

W Berlinie na stadionie olimpijskim rozegrano międzypaństwowe spotkanie bokserskie Niemcy — Anglia. Ósemka niemiecka wygrała 10:6.



## ZAWODY LUCZNICZE O MISTRZOSTWO POLSKI.

Na odbytych w Bydgoszczy mistrzostwach łuczniczych Polski, indywidualne mistrzostwo wszystkich konkurencji kobiecych zdobyła p. Irena Skorupska (TKKF, Katowice).



Jak to dobrze, że się pan nareszcie zbudził!

A co to pana obchodzi?

No, bo już dwie godziny siedzi pan na moim kapeluszu.

### KARIERA.

Mówiono o powadzeniu. Amerykanin opowiada:

— Zaczęłam od dołu a teraz wydobyłam się na wierzch.

— Istotnie??

— Przedtem byłem pacybutem, a teraz jestem fryzjerem.

Sygnatura I. Km. 1528/38 — dawn.  
I. Km. 367/34.

## Obwieszczenie

### O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnowcu rewiru I-go Feliks Zemanek, mający kancelarię w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza Nr. 8 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości że dnia 24 sierpnia 1938 r. o godz. 11 w Sądzie Grodzkim w Sosnowcu odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Jana Niewiarowskiego (kurator adw. D. Pilceki) nieruchomości miejskiej, hipotecznej Nr. bip. 405, składającej się z działki placu o przestrzeni 2667 kw. sążni, czyli 9468,9 kw. metrów. Na placu tym znajduje się budynek murowany kryty papą. Nieruchomość ta położona jest przy ulicy Natowej w Sosnowcu i znajduje się w pasie granicznym wobec czego do nabycia jej należy uzyskać zezwolenie Wojewody (81 Rozporz. Prez. Rzecz. Polskiej o granicach Państwa — Dz. Ust. Nr. 12 z r. 1937 poz. 84).

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 43,050, cena zaś wywołania wynosi zł. 28700 (2-gi termin licytacyjny).

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości zł. 4205.

Rekojmię należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji ze uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 rano do 18 ej akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Sosnowcu, ul. Kilińskiego Nr. 31.

Komornik (—) F. ZEMANEK

Dnia 4 lipca 1938 r.

### JAK TO SIĘ STAŁO.

- Co skłoniło pana do alkoholizmu?
- Warunki rodzinne.
- Niezadowolone małżeństwo?
- Nie — mam trzech kuzynów resia uratorów!

### NAUKA I WYCHOWANIE

**OKAZJA.** Kursy kroju, szycia Zaborowskiej urządzają po zniżonej cenie wakacyjny 6-tygodniowy kurs kroju. Przyjmuje zapisy udziela informacji kancelaria Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

### POSADY I PRACE

**ONDULATORKA** — manicurzystka lub pracownik fryzjerski poszukiwani zaraz. Będzin, Malachowskiego 11.

**POTRZEBNA** od zaraz zdolna kucharka Będzin, Sączewskiego 12, Klub.

### KUPNO I SPRZEDAŻ

**NA Jezorze** plac 35 prętów bardzo tanio. Wiadomość Sosnowiec, Legionów 16 m. 1. **DO** sprzedania tanio motocykl z przyczepką, Będzin, Zagórska 1.

### POMNIKI

i rzeźby artystyczne, słupy żelbetonowe oraz kompletne parkany i inne wyroby betonowe poleca tanio „WIKTORIA” Dąbrowa ul. Narutowicza 41, Skrz. pocztowa 93. Telefon 68 436.

### ZGUBIONE DOKUMENTY

**BAJDUR EDWARD** zgubił w pociągu Katowice — Trzebinia paszport europejski 35 guldénów holenderskich i papiery wartościowe. Znalazcę uprasza się o zwrot pocztą Trzebinia, wieś Krzyżówka Nr. 88.

## Gotując na kuchni elektrycznej

oszczędzasz czas i pieniądze,  
unikasz przypalania potraw.

Prosimy o odwiedzenie naszej poradni gotowania przy sklepie elektrowni, Dęblińska 1.

**ELEKTROWNIA OKRĘGOWA**  
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.



### KROWA NA BANKIECIE

W corocznym bankiecie hodowców bydła w Chicago wzięła udział krowa odznaczona na konkursie hodowców.

## KINO „EDEN”

Dziś:

I Film: Polski film rewiiowy  
**Parada gwiazd Warszawy**

w roli głównej: Grossówna, Andrzejewska, Halama, Gerasiński, Krukowski i inni.

II Film: Subtelny i głęboki dramat duszy kobiety pt.

**Dziesięć lat życia**

w roli gł.: Katarzyna Hepturn i Franchot Tone.

Początek I seansu o godz. 17.30 w niedzielę o godzinie 15.30.



Przedtem, to ciągle prosił, abym obraz powiesił do góry nogami.

## KINO „ZAGŁĘBIE”

Dziś

Wspaniały melodramat. Największa śpiewaczka Europy **ERNA SACK** poraz pierwszy na ekranie w przepięknym filmie wiedeńskim p. t.

**GWIAZDA RIWIERY**

w rol. gł. ERNA SACK, Friedel Czepa, Karol Schonbeck i Paul Kemp

Początek o godz. 17.30, w niedzielę 15.30. — Ceny biletów od 25 gr

## Kino „PATRIA”

Dziś 2 przebojowe filmy w jednym programie

1) wielki dramat sensacyjny pt.

**ZAGINIONA WYSPA**

2) Ulubieniec publiczności Dick Powell w filmie pt.

**ZŁOTE KOBIETKI**

**ZMUDA JADWIGA** unieważnia zgubione świadectwo szkolne z szóstego oddziału Szkoły Powszechnej im. Kazimierza Wielkiego w Będzynie

### ROZNE

**ZAGINAŁ** piesek złoty bez ogona średniej wielkości waił się Linkus. Proszę odprowadzić za wynagrodzeniem ul. Rybna 8. Niewłaściwy posiadacz będzie ściągany sądownie. Kozłowski.

## LINODRUT

J. Kudelski i Ska

Sosnowiec ul. Lipowa 12, tel. 62566, wykonuje: siatki ogrodzeniowe z drutu żelaznego ocynkowanego i zwykłego, drut kolezasty itp.

**Zakład pieczętkarski**  
**Lucjan Stybliński**

Sosnowiec 3 Maja 30 telefon 61,700 wykonuje pieczątki szyldy emaliowane itp.